

diyanet

Çocuk

Kasım 2022 Sayı: 508

dergisi

ISSN 1300-8463

Fiyatı: 10 ₺

**İBADETİMİ
NEŞEYLE
YAPIYORUM**

ÇIKARTMA
HEDİYELİ

Merhaba

Kasım, sonbaharın son ayı. Kış mevsimine yaklaştığımızın habercisi. Bu ayda sonbahara elveda derken kış aylarına merhaba diyoruz.

Bu sayımızı hazırlarken Bartın'dan üzücü bir haber aldık. Maden ocağında meydana gelen patlamada madencilerimiz şehit oldu. Hayatını kaybeden madencilerimize Allah'tan rahmet, yaralananlara da acil şifalar diliyoruz. Milletimizin başı sağ olsun.

Ailemize, kendimize, çevremize, arkadaşlarımıza karşı sorumluluklarımız var. Başka nelere karşı sorumlu olabiliriz? İbadetlerimiz de sorumluluk gerektirir değil mi? Bu ay "İbadetlerimiz sorumluluklarımızdandır." konusunu gündemimize aldık. Konumuzla ilgili dergimiz sayfalarında çok güzel köşeler bulacaksınız.

10 Kasım, Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün vefat yıl dönümü. Saygıyla anıyoruz.

Bizleri yetiştiren, geleceğe hazırlayan kıymetli öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü de kutluyoruz. Hayatlarını yeni nesillerin yetişmesine adanmış öğretmenlerimize ne kadar teşekkür etsek azdır.

Daha fazla vaktinizi almadan sizleri derginizle baş başa bırakıyor, hepinizi Allah'a emanet ediyorum.

Dr. Lamia Levent Abul

Abonelik İçin

(0312) 295 71 96 - 295 71 97

(0312) 285 18 54

dosim@diyanet.gov.tr

dergiabone.diyanet.gov.tr

2
Mercek

4
Bir Sorum Var

İçindekiler

Mercek	2
Bir Sorum Var	4
Kırtasiye Dükkânı.....	6
Alabalık ile Kalabalık	8
Not Defterim	10
Haydi Gidelim	12
Harika Yaratılış	14
Resmimin Hikâyesi.....	16
O Piti Piti Bilim Sepeti.....	18
Zahid'in Mutluluk Defteri	20
Çevremiz	22
Hayvanlar Âlemi	24
Yazı Tahtam	26
Bu Söz Bize Ne Söyler?	28
Çizmeye Nereden Başlasam?	30
Şipşak.....	32
Allame Nine.....	34
Deneyelim	36
İlmin Öncüleri	38
Bulmaca Treni.....	40
Neşeli Karikatürler	44
Sizden Gelenler	46
Bulmaca Çözümleri	48

14
Harika Yaratılış

28
Bu Söz Bize Ne Söyler?

NİYET ETTİM ALLAH RIZASI İÇİN NAMAZ KILMAYA...

Ezan okununca camiye koşarım
Namazdan önce abdest alırım
Ramazan ayında oruç tutarım
Anne babamın gönlünü hep hoş tutarım
İhtiyacı olana yardım ederim
İsteklerim için Allah'a dua ederim
Hepsi birer ibadet.

Peki, niye ibadet ediyoruz?

Allah'ın rızasını yani hoşnutluğunu, sevgisini kazanmak için. Bu sebeple ibadet ederken "Allah'ın rızasını" kazanmak isteriz. Mesela namaza öyle başlarız: "Niyet ettim Allah rızası için namaz kılmaya..."

NİÇİN İBADET ETMELİYİZ?

Düşünüp duruyorum ve düşünebildiğim için şükrediyorum. İyi ki aklımız var. Bu da biz insanları çok özel kılıyor. Alışmış olduğunuz için size sıradan gelebilir ama şöyle bir düşünün: Kafamızın içinde nöron denen sinir hücreleri var. Bunları birbirine bağlayan birçok akson var. Bunları nokta kadar hayal etsek yan yana getirsek herhâlde evlerimize sığmaz. Ama Allah, kafamızın içine milyon tane hücre sığdırmış. Yani hiç de sıradan değiliz. Peki, Allah neden bizi bu kadar özel yaratmış olabilir?

İBADET EDEREK MUTLUYUM

Konudan konuya atlıyoruz. O hâlde gelin toparlayalım:

İnsan akıl sahibi bir varlıktır. Yani iyi ile kötüyü, doğru ile yanlış aklıyla ayırt edebilir. Bu nedenle insan kendisini yoktan var eden, kendisine akıl veren yaratıcısına şükretmelidir. İşte ibadetler Allah'a karşı sorumluluğumuzu tam anlamıyla yerine getirmenin bir yoludur. İbadetleri yaparken amacımız Allah'ın sevgisini ve hoşnutluğunu kazanmak olmalı.

Kıldığımız namaz, ihtiyacı olan birini karşıdan karşıya geçirmek, anne babamıza güzel davranmak... Tüm bunların hepsini Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için yaparız.

Allah, biz kullarını çok sever. Ve bizim dosdoğru yolda olmamızı ister. Dosdoğru yolda ilerlemek istiyorsak, Allah'a karşı görevlerimizi yerine getirelim. O'nun istediği şekilde ibadet edelim. Tıpkı Tâhâ suresinde Yüce Allah'ın buyurduğu gibi:

“O hâlde bana ibadet et ve beni anmak için namaz kıl.” (Tâhâ Suresi, 14. ayet)

BİR SORUM VAR

Çizen: Gökhan Özdemir

Bugün kahvaltı sofrasındayken, çatalımı batırmak istediğim zeytin, dedemin tabağına fırlayıverdi. Başka bir zeytin almaya çalıştım. O da tezgâha uçuverdi. Bugün zeytinlerde bir hâl var sormayın gitsin. Dedem, bıyık altından bana gülüyor, fark ediyorum. En son çatalı bırakıp “Zeytin bana, bugün beni yeme, diyor. Pes ediyorum.” deyince dedem “Başka zamanlar ne diyor peki?” diye sordu.

“Ahh neler demiyor ki dede! Ben, en lezzetli yiyeceklerden biriyim diyor mesela. Sana Allah’tan bir hediye diyorum. Hatta ağaçta duruşu, ağaçtan sonra tabakta duruşu da ayrı bir zevk veriyor.”

Dedem gülmeye başladı ve şöyle dedi: “Aferin, ağzının tadını biliyorsun. Farklı renklerde, kokuda, büyüklükte birçok sebze, meyve var. Hepsinin ayrı faydası, ayrı lezzeti var.”

Bugün odamın penceresinden dışarıdaki ağaçlara bakarken aklıma dedemin söyledikleri geldi. Zihnimi bir soru gıdıklamaya başladı. Allah, yeryüzündeki bitkiler, meyveler ve sebzelerle bize ne anlatıyor?

ZEYTİNE KULAK VERELİM

Bizi ve tüm kâinatı yaratan Rabbimiz, bize fayda versin diye birçok şey yaratmış. Yaratılan bitkiler, ağaçlar da insana bir şeyler anlatır:

Toprağa atılan her bir tohumun sırasıyla filiz vermesi, ağaç olması ve meyve vermesi sabrı anlatır. Her şeyin sabırla olgunlaştığını gösterir. Meyve veren ağacın kış gelince yaprak dökmesi ve baharda tekrar çiçeklenmesi ile yaşam ve ölüm anlatılır. Allah'ın verdiği nimetlerin saymakla bitmeyeceğini anlatır. İnsanın çokça düşünmesini yani tefekkür etmesini anlatır. Şükretmesi ve ibadet etmesi gerektiğini anlatır.

En'am suresi 99. ayette şöyle buyrulur:

“Gökten su indiren O'dur. (Buyurdu ki:) İşte biz her çeşit bitkiyi onunla bitirdik. O bitkiden de kendisinden üst üste binmiş taneler bitireceğimiz bir yeşil bitki, hurmanın tomurcuğundan sarkan salkımlar, üzüm bağları, zeytin ve nar bahçeleri meydana getirdik; birbirine benzeyeni var, benzemeyeni var. Meyve verirken ve olgunlaştığı zaman her birinin meyvesine bakın! Kuşkusuz bütün bunlarda inanan bir topluluk için ibretler vardır.”

Bil Bakalım

**Kur'an-ı Kerim'in
hangi suresinde incir
ve zeytine yemin
edilmektedir?**

Dil bilgisi dersinde Arif Öğretmen zarflar konusunu anlatıyordu. “Zarf; bir fiilin, bir sıfatın anlamını zaman, yer, ölçü, nitelik, soru bakımından etkileyen belirteçlere denir.”

Öğrencilerden biri “Peki bildiğimiz mektup zarfının icadıyla gelişimini de anlatır mısınız hocam?” dedi.

Öğretmen “Biliyorsunuz, içine mektup benzeri kâğıtlar konulan keseye zarf, içine konulan şeye de "mazruf" deniliyor. İlk zarfın 1696'da yazılan bir mektupla kullanıldığı biliniyor. Bu zarf 11x 7,5 cm ebatlarındaymış. Daha sonra katlanıp zarf şeklini alan mektuplar geliştirilmiş. Bu zarfların üzerine 1800'lü yıllarda damgalar vurulmaya başlanmış. Günümüzde zarflar içine evrak vs. koymak için kullanılıyor. Bir de düğün, nişan gibi özel günlerin, süslü davetiyelerin de vazgeçilmezidir.”

Öğrencilerden Akif söz alarak “Hocam, eskiden kuşların ayağına bağlanan mektuplarla iletişim kuruluyormuş. Bazıları da gagalarında zarf taşıyormuş doğru mu?” diye sordu.

“Evet, artık günümüzde e-posta hizmetiyle iletişim sağlanıyor. Bunun için e-postalar zarf işareti ile tanımlanıyor. Bu arada anlattığımız zarfların tanımları ışığında manevi bir bakışla zarf içinde bir zarf açalım mı arkadaşlar?”

“Açalım hocam.” dedi öğrenciler.

“Dışımızı zarfa, içimizi zarflanana benzetebiliriz. Davranış olarak içimiz dışımız bir olmalı.” diye devam etti Arif Öğretmen.

Öğretmenin son sözlerinden sonra öğrenciler düşünmeye başladılar. Derin bir sessizlik içindeki öğrencilerin yüzlerinde mutluluk pırıltıları belirdi.

Ders: Dil Bilgisi

Konu: Zarf

ZARF İÇİNDE ZARF

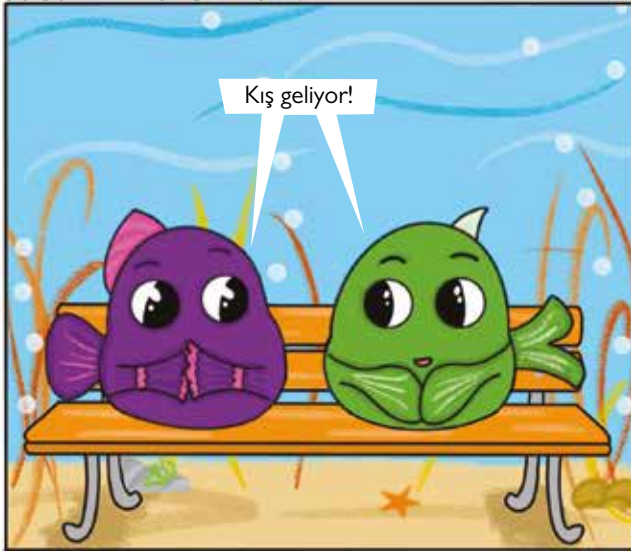
Lu - -

ALA İLE KALA GEÇ KALINCA

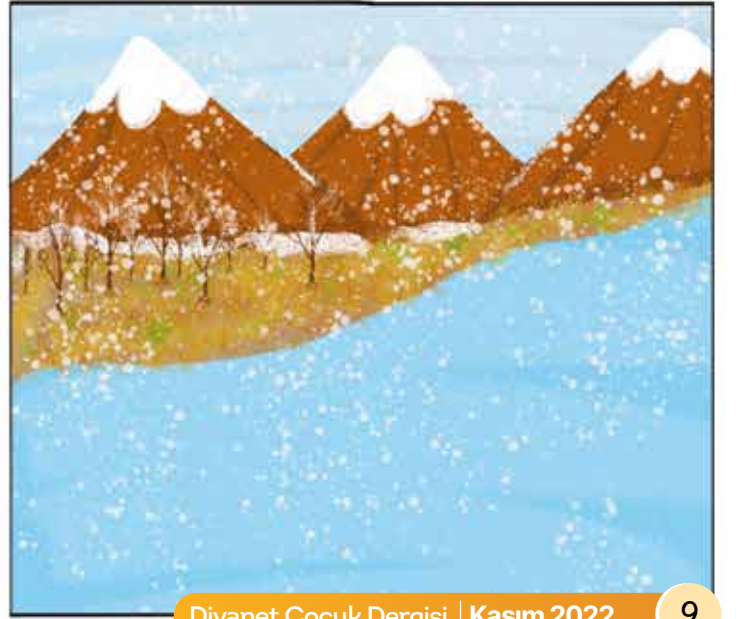
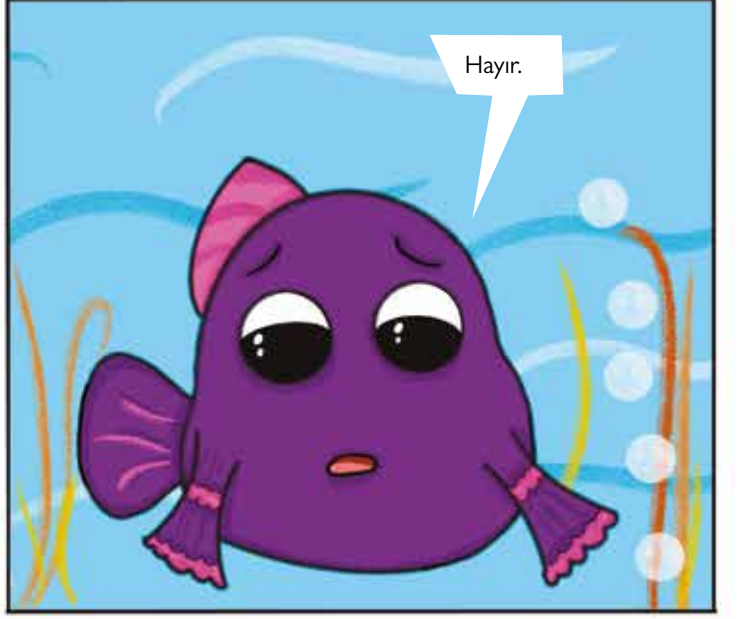

SOĞUK BİR RÜZGÂR ESER.

AZ SONRA...

NOT DEFTERİM

Yazan: Bestami Yazgan
Çizen: Fatma Demiroğlu

MEVLA'NIN HUZURUNDA

Abdest almak temizler
Eli, yüzü, yüreği.
İbadetler içinde
Namaz dinin direği.

Allah'a ulaşmanın
Buldum güzel yolunu,
Huzuruna çağırır
Beş kez küçük kulunu.

Ezanlar okununca
Seller gibi coşarız,
Dedem ile beraber
Hep camiye koşarız.

Mevla'nın huzurunda
Saf tutunca çiçekler,
Bizlere hayran olur
Gökte güzel melekler.

Namaz kılınca gider
Tüm üzüntüm, kederim,
Bütün insanlık için
Her gün dua ederim...

**HAYDİ
GİDELİM**

Yazan: Rukiye Oklan

Elazığ'ın Anlattıkları

Atalarımız “Kasımdan mayısa kadar kış, mayıstan kasıma kadar yaz.”
derlermiş eskiden. “Kasım” kelimesi de “ayıran, bölen” demekmiş
zaten. Bir yılı ikiye bölüyor yani...

Harput Ulu Camii

Hoş geldin “kasım” demek
hoş geldin “kış” demek oluyor
öyleyse. Kış bütün bereketiyle;
bolca karı, yağmuruyla
gelsin inşallah. Biz de yaz kış
demeden güzel yurdumuzun
güzel köşelerini keşfe devam
edelim. Haydi, sizi Hazar
Gölü’ne götüreyim! Yok yok,
yurt dışına çıkmıyoruz. Hem
Hazar Denizi demedim ki...
Hazar Gölü dedim. Bizim de
var canım, Hazarımız. Hem de
Elazığ ili sınırları içinde.

Hazar Gölü

Hazar Gölü; Hazarbaba ve Mastar Dağları arasında, Elazığ'dan Diyarbakır'a giden yol boyunca masmavi gülümsüyor bize. Tektonik bir göl yani yer kabuğu hareketleri sırasında oluşan kırıkların, çukurların suyla dolmasıyla oluşmuş. Oldukça büyük ve oldukça derin. Suyu ve göl kenarı tertemiz. Gölde tekne turları ve su sporları yapılıyor. Gölün ortasında bir de batık kent var. Bu kalıntıların saray ya da tapınak kalıntıları olduğu düşünülüyor.

Yolunuz Elazığ'a düşerse Hazar'a selam vermeden dönmeyin sakın! Sadece Hazar'a mı? Yolunuz Elazığ'a düşerse Keban Barajı'na rotayı çevirebilirsiniz. Bu baraj Fırat Nehri üzerine, elektrik üretmek amacıyla yapılmıştır. Türkiye'nin ikinci büyük barajıdır. Bu baraja giderken yol üzerinde Çırçır Şelalesi olarak adlandırılan, dünyanın en genç şelalesi bulunuyor. Çırçır Şelalesi, Keban Baraj Gölü'nün oluşması sırasında meydana gelmiştir.

Çırçır Şelalesi

Keban Barajı

Elazığ'a gidip de Harput Ulu Camii'nde namaz kılmadan da dönmeyelim. Harput ilçesinde bulunan Ulu Camii, Artuklu Hükümdarı Fahrettin Karaaslan tarafından 1157 yılında yaptırılmıştır. Hafif sağa eğik minaresiyle görenlerin dikkatini çeken cami Anadolu'nun en eski camilerinden biridir. Sağlam taş ve tuğla işçiliğiyle yaklaşık bin yıldır ibadet mekânı olmaya devam etmektedir.

Her şehrin size anlatacağı ne çok şey var bilerseniz...

SAÇ TELİ DEYİP GEÇMEYİN

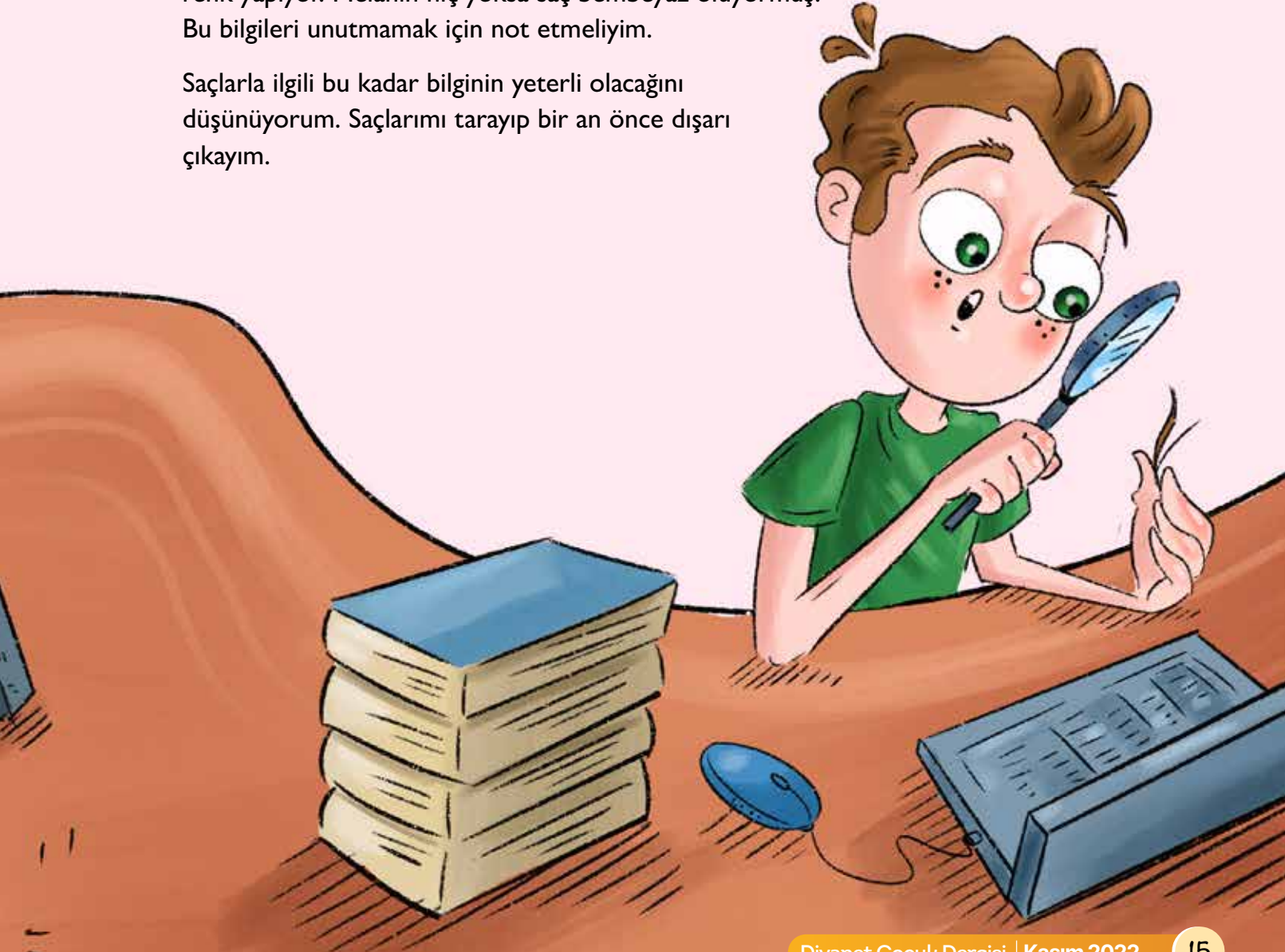
Arkadaşlar biliyorsunuz uzun zamandır vücudumuzdaki organlarla ilgili araştırmalar yapıyorum. Öğrendiğim her bilgiyi sizinle paylaşıyorum. Bugün araştıracak bir konu bulamadım. Pijamalarımı çıkarıp elbiselerimi giyindim. Dışarı çıkıp biraz bisiklet sürecektim. Saçlarımı tarayana kadar böyle düşünüyordum. Tarakta birkaç tel saçımı görünce araştırmam gereken konuyu bulmuş oldum. Dışarı çıkmaktan vazgeçip hemen bilgisayarın karşısına geçtim. Bugün, saçımızın vücudumuzdaki görevini araştıracağım.

Bir insanda kaç saç teli var? En çok merak ettiğim konu buydu. Kendi saçımı birkaç defa saymaya çalıştım ama sayamadım. Bir yerden sonra saymak zorlaşıyor. Zaten istesem de sayamazmışım. Çünkü bir kişide ortalama yüz elli bin saç teli varmış. Ne kadar çok değil mi? Say say bitmez. Size ilginç bir bilgi daha vereyim. Bildiğiniz gibi saç teli incecik. Ama çok güçlü. Yaklaşık yüz gram taşıyabiliyormuş. Yani iki yumurta taşıyabilir diyebiliriz. Bu kadar güçlü olmasına rağmen bir saç telinin ömrü en fazla dört yıl. Tek görevi bu mu? Tabii ki hayır. Saçlar vücudumuzun ısı ve nem dengesini sağlıyor. Kafatasını dış etkenlerden koruyor.

Peki bazı saçlar siyah, bazı saçlar sarı, bazıları kahverengi, bazıları kırmızı renkte. Bu nasıl oluyor? Saça rengini veren melanin adında bir madde var. Bu maddenin fazla olması saçı koyu renk, az olması ise saçı açık renk yapıyor. Melanin hiç yoksa saç bembeyaz oluyormuş. Bu bilgileri unutmamak için not etmeliyim.

Saçlarla ilgili bu kadar bilginin yeterli olacağını düşünüyorum. Saçlarımı tarayıp bir an önce dışarı çıkayım.

UÇUŞ MODU

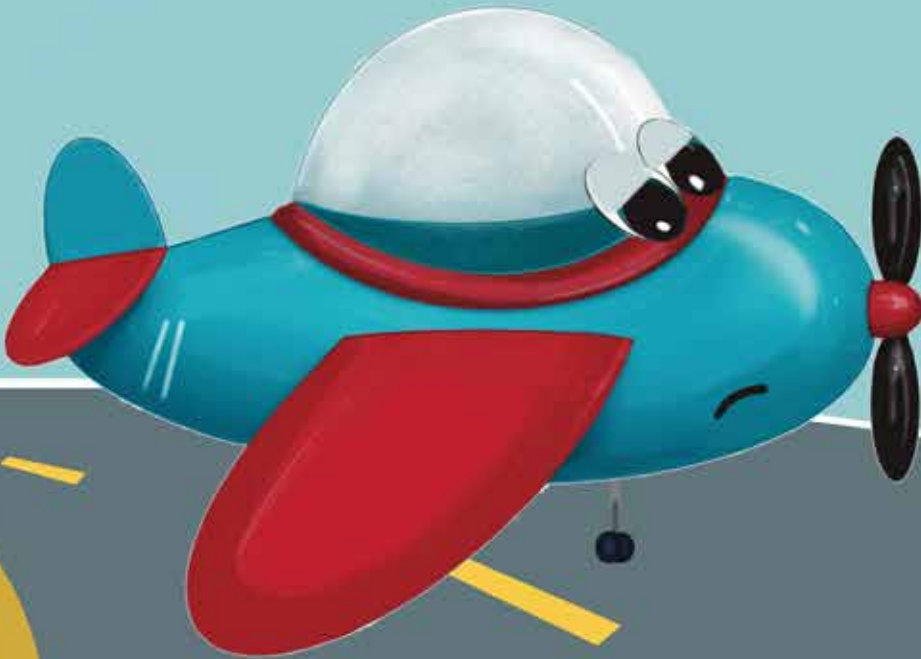
Uzun zaman olmuştu. Uçmak, artık benim için sadece bir kelimedenden ibaretti. Fiil olarak uçmak, sanki kanatlı bir fil tarafından alınıp götürülmüştü benden. Tabii, kanatlı bir fil olmadığına göre uçma yeteneğim de hiçbir yere gitmemiş, pistinde hazır bekliyordu. Ama ben onu uzun süredir kullanmıyordum. Hatta o kadar uzun zamandır uçmamıştım ki neredeyse aklımdan uçup gitmişti.

Peki neden? Ahh, işte tam da burada kanadım kırık, yüreğim buruk... Biraz önce de söylediğim gibi, uzun zaman olmuştu. Belki de bana göre uzundur. Çünkü benim için zamanların da kendi içinde bir zaman değeri

var. Mutlu olduğum zamanlar ile mutsuz olduğum zamanlar birbirinden farklıdır. Mutlu geçen bir saatim bir dakika gibi, mutsuz geçen bir dakikam ise bir saat gibi gelir. Tamam, şimdi konu anlaşıldığına göre tekrar hikâyeye uçuş yapabiliriz...

Ne demiştin, daha doğrusu diyememiştin. Uzun zaman olmuştu, üç ay kadar...

En sevdiğim arkadaşım jet-16 eğitim almak için başka bir şehre gitmişti. Benim ise burada uçabildiğim tek arkadaşım jet-16'ydı. Onun gittiği günden sonra artık hiçbir şekilde uçmamıştım. Hatta ilk bir ay kimse ile birkaç

kelimeden fazla konuşmamıştım. Öyle ki kendimi uçuş moduna almıştım da diyebilirim.

Bir uçak, bir başka uçak dışında kimseyle uçuş arkadaşı olamaz. Jet-16 gittiğinden beri kendime hep bunu söyledim. Ta ki yeni uçuş arkadaşlarımla tanışincaya kadar. Kim onlar? Cık-4 ve Cık-5. Onlar, birer kuş. Bir uçak, sadece bir uçak ile uçuş arkadaşı olabilir ön yargımı onlar ile gökyüzünden aşağı atmıştım. Ben yine üzgün bir şekilde düşüncelere dalmış otururken uzaktan beni görüp yanıma geldiler. Bana neden böyle olduğumu sordular. Ben de durumumu anlattım. Aslında tam anlamıyla o gün orada kırık kanatlarımı sardılar ve beni yeniden gökyüzüne saldılar. Artık beraber uçuyoruz gökyüzüne...

Arda Güneş

Bu hikâye, Sizden Gelenler köşesinde geçen ay yayımladığımız yukarıda gördüğünüz resimden yola çıkılarak yazılmıştır.

KALDIRMA KUVVETİ NEDİR?

Karagöz'üm, sıvıların kaldırma kuvveti vardır. Akışkanın içerisinde bırakılan cisim, akışkandan daha az yoğunsa cisim o akışkanın yüzeyinde yüzecektir.

Yoğunluk ne demek Hacı Cavcav?

Cismin yoğunluğu; cismin kütlesinin, sıvının girmediği boşluklar da dâhil tüm hacmine bölümüyle elde edilen değerdir. Bu nedenle bir metal para suda yüzemez ama gemi suda yüzer.

Çünkü metal paranın içinde boşluk yoktur ve onun yoğunluğu yapıldığı metalin madde yoğunluğuna eşittir. Oysa geminin içindeki boşlukların hacmi, onun yoğunluğunu suyun yoğunluğundan bile küçük yapar.

Sen bizim kayığı artık limana yanaştır Hacı Cavcav.

Aman Karagöz'üm, su üstünü pek sevmedin sanki.

Evet, çünkü attığım adımın sallanmasını istemiyorum. O neydi öyle!

Aman Karagöz'üm, bir daha sana kayıkla gezmek yok.

Yazan: Zekiye Çoban

Çizen: Ramila Aliyeva Gençoğlu

Bu yıl beşinci sınıfa başladım. Beni görenler “Aaa, Zahid büyümüşsün. Demek artık ortaokullusun. Hayırlı olsun.” diyorlar. Mutlu oluyorum tabii. Aynada kendime bakıyorum. Şöyle dimdik duruyorum. Önden, yandan. Büyümüşsün, diyorum. Ablalarım o sırada yanımdan geçiyorsa bir gülme tutuyor beni. “Yine mi boy ölçümüüü...” Yan yana duruyoruz. Aramızdaki boy farkını daha da azaltmak için azıcık parmak üstüne yükseldiğim bile oluyor. “Bak işte bak! Nasıl uzamışım. Senin boyuna geldim sayılır. Çok az kalmış.”

Daha birkaç ay önce giydiğim kıyafetlerin pek çoğu küçük geliyor artık. Sevdiğim bazı kıyafetlerden ayrılasm yok. Annem itiraz ediyor: Hayır oğlum, onlar sana küçük geliyor. Büyüdün artık. Onlar olmuyor. Yenilerini alıyoruz hem, diyor. Öyle denilince elimde tuttuklarımı yavaş yavaş bırakıyorum.

Bu yıl hemen her şeyim yepyeni. Okulum, öğretmenlerim, derslerim, arkadaşlarım, eşyalarım... Düşündükçe heyecanım artıyor iyice. Büyüyoruz ama sorumluluklarımız da artıyor... Annem “O iş öyle.” diyor. Büyüklerin de çocuklara heveslendiğini söylüyor. Karşılıklı gülüşüyoruz. Madem öyle, istersek büyük istersek çocuk olalım...

Okula erken saatlerde gidiyorum. Çünkü derslerimiz erken başlıyor. Yaz çoktan bitti gitti.

Hava artık bayağı serin oluyor. Gökyüzü renkten renge giriyor. Güneş doğarken başka, yağmurlu kapalı havalarda başka. En çok mavi olunca sevinirim. Onu hep mavi mavi görmek istiyorum.

Servis beklerken işe giden bir iki kişi görüyorum yolda. Bir de yavru sarı bir kedi var. Onu göremesem merakta kalıyorum. Sabahları yanıma gelip ayaklarıma sürtünüyor. Onu okşayarak seviyorum. Sen daha miniciksin, diyorum. Bak, ben büyüdüm. Ortaokula bile başladım. Beni anlıyor gibi yapıyor. Hava soğuk olunca onun için endişeleniyorum. Üşüme, haydi git, sıcak bir sığınak bulmalısın kendine, diye tembihliyorum. Servis gelince vedalaşarak ayrılıyor. Pencereden el salladığımı bile görmüyor. Hızla kaçıyor bir yerlere...

Okula varınca apayrı bir heyecan sarıyor beni. Arkadaşlarımı görünce de sevinirim. Ders başlamadan anlatacak ne çok şey buluyoruz. Yavru sarı kediden de bahsediyorum. Ona bir isim bulalım, diyor arkadaşım Yasin. Ondan bahsederken ismini kullanırsın. Haklısın, diyorum.

Ne olsun, ne olsun...

Şeker... Olur mu ki? Güneş'e ne dersiniz? Bilmem... Sarı Boncuk? Minik?... İsim listesi uzayıp gidiyor. Öğretmenimiz sınıfa girince mecburen yarım kalıyor isim bulma işimiz. Derse geçiyoruz.

Güzel bir isim buluruz, ne dersiniz... Ne de olsa bugüne bugün ortaokula başlamış bir ağabeyiz. Minik sarı kediyi isimsiz bırakacak değiliz.

* Sevgili okur, yavru sarı kediye senin de isim önerin varsa cocukdergisi@diyanet.gov.tr adresine yollarsan seviniriz. Belki de kediye senin verdiği ismi koyarız.

Adı Ne Olsun?

BEN KİMİM?

Merhaba gül yüzlü güzel kalpli çocuk! Ben bir gezginim. Göller, denizler, okyanuslar evim. Nehirler yolum, bulutlar da bineğim. Yağmurlarla inerim, buhar olup çıkarım. Kar kristalleri ile yüce dağların başlarını süslerim.

Okyanusların derinliklerinde dinlenirken, güneşin parlayan ışıklarıyla ısınırım. Sonra yavaşça buharlaşıp zerreler hâlinde göğe yükselirim. Masmavi gökyüzünde diğer damlacıklarla birleşip bembeyaz kocaman bulutlar oluruz. Yüce Allah'ın emriyle esen rüzgârlarla diyar diyar dolaşırım. Yine Rabbimin emriyle yağmur olup damla damla inerim. Kurumuş topraklara can verip, türlü türlü bitkiler yeşertirim.

Susamışlara can olurum. Dere olup akarım, nehir olup coşarım, şelalelerden çağlarım. Dağları, ovaları, şehirleri geçer denizlere varırım. Okyanuslar son durağım.

BENİM ADIM SU

Dünyanın dörtte üçünü kaplarım. Yetişkin her insanın vücudunun % 60'ı benden oluşur. Yaşayan her canlının yapısında ben varım. Belki de bu sebeple insanlar bana; "Su, hayattır!" diyor. Benim olduğum her yerde hayat var olur, yaşam canlanır, dünya güzelleşir. Rengim, kokum ve şeklim yoktur. Ama tüm canlılar için vazgeçilmez ilahi bir nimetim.

Ben kirlenirsem, gezdiğim dolaştığım her yer kirlenir. Ben tükenirsem, hayat ve canlılar tükenir. O hâlde sevgili çocuk, hayatı korumak istersen;

Suyu koru,

Suyu kirletme,

Suyu israf etme!

PALYAÇO BALIĞI

Haydi seninle okyanusun derinlerine doğru bir yolculuğa çıkalım. Sessiz ve sakın görünen bu yaşam alanı ne kadar da renkli ve capcanlı değil mi? İşte mercanların arasında göz alıcı renkleriyle bizden saklanan bir balık var. Tanışmaya ne dersin?

Turuncu, beyaz ve siyah renklerimiz sebebiyle palyaço balığı diyorlar bize. Yüzümüz şeklinden dolayı üzgün bir ifadeye sahip görünür. Gövdemiz ise sıkıştırılmış gibi yassı bir şekle sahiptir. Bu özelliğimiz sayesinde denizin dibinde yanımıza doğru yatarak uyuruz. Derimizin üzerinde saydam bir tabaka bulunur. Bu özellik bizi birlikte yaşadığımız deniz canlılarının zehirlerinden korur.

Boyumuz 6-18
cm arasında,
yaşam ömrümüz ise
6 ile 10 yıl arasında
değişmektedir. Yuvarlak
arka kuyruğumuzdan dolayı
iyi bir yüzücü değiliz. Paytak
paytak yürüyen bir ördeğe
benzeyen ilginç bir
yüzme tarzımız var.

Okyanuslarda
artan kirlilik ve
avcılık sebebiyle
türlerimiz tükenmekle
karşı karşıya kalıyor.
Ne zaman bir tehlikeyle
karşılaşacak olsak hemen
birlik olup büyük bir balık
görüntüsüne kavuşuruz.
Böylece bizi bekleyen
tehlikelerden
kurtuluruz.

10 KASIM ATATÜRK'ÜN VEFATI

Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk, aramızdan ayrılalı 85 sene oldu. Atatürk, vefat etmeden önce hastalanmıştı. Hastalığına rağmen vatanın sorunlarıyla ilgilenmeye devam etti. Atatürk, 26 Mayıs 1938 yılında İstanbul'a gitmişti. Tedavisine İstanbul'da devam edildi. Hastalığı onu hem Ankara'ya dönmekten hem de Cumhuriyet'in 15. yıl dönümüne katılmaktan alıkoymuştu. 10 Kasım 1938 günü ise saat 09:05'te hayata gözlerini yumdu.

Dolmabahçe Sarayı

Etnografya Müzesi

Mustafa Kemal Atatürk'ün vefatı yurt içinde büyük üzüntüye sebep oldu. Yurt dışında da büyük yankılar uyandırdı. Halkımız, Atatürk'ün Türk bayrağına sarılı tabutunu Dolmabahçe Sarayı'nda ziyaret etti. Daha sonra Atatürk'ün naaşı İstanbul'dan Ankara'ya getirildi. Ona yakışır bir anıt mezar yapılıncaya kadar naaşı Etnografya Müzesi'ndeki kabrine konuldu.

Anıt mezarın yeri için başkentin orta yerinde bulunan ve her taraftan görülebilen Rasat Tepe uygun bulundu. Bu anıt mezara "Anıtkabir" adı verildi. Anıtkabir 1953'te tamamlandı. Naaşı 10 Kasım 1953'te düzenlenen büyük bir törenle Etnografya Müzesi'nden alınarak Anıtkabir'e taşındı. Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü saygıyla anıyoruz.

BU SÖZ BİZE NE SÖYLER?

Yazan: Hatice Uçar
Çizen: Özlem Güneş

Yandaki sayfada bir atasözünün kelimelerinin anlamları yer almakta. Anlamlarına bakarak kelimeleri, gösterilen boşluklara yazalım. Atasözünün anlamını da sayfanın altında göreceksiniz. Bu ipuçlarına bakarak hangi atasözü olduğunu bulalım.

1. Vücudumuzun en üstünde bulunan, göz, kulak, burun, beyin gibi organların bulunduğu kısım.

2. Sıhhat, vücudun bütünüyle iyi olma hâli.

3. Üzerinde yaşadığımız gezegen.

4. İnsanın sahip olduğu her şey.

Atalarımız ne demek istemiş?

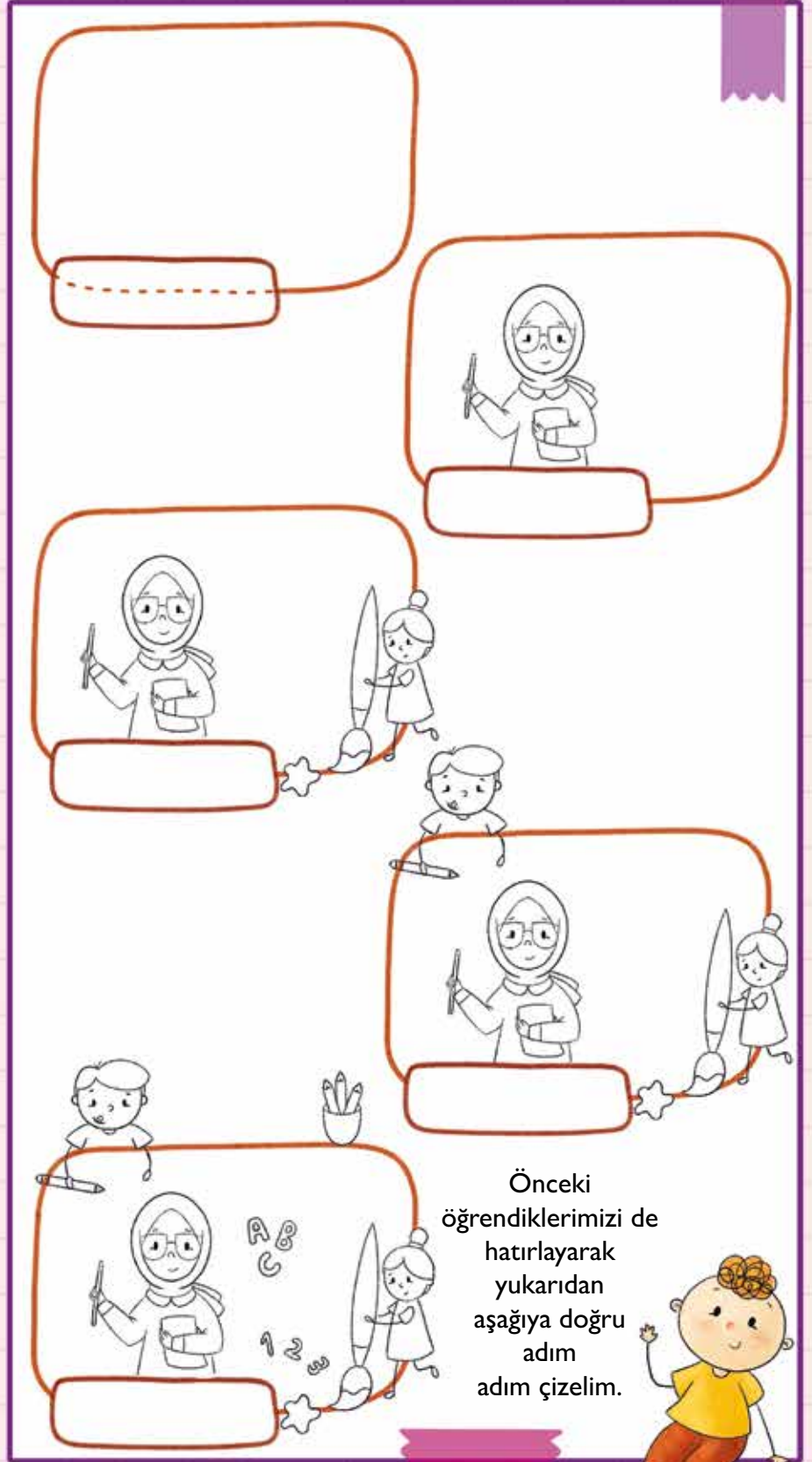
Vücudumuzun herhangi bir yerinde bir problem olduğunda -mesela dişimiz ağrıdığı anda, elimiz yandığında- o bölgenin bir süreliğine görevini yerine getirememesiyle beraber yaşadığımız ağrı ve acı tüm hayatımızı etkiler. Böyle zamanlarda bize en sevdiğimiz şeyler sunulsa bile, içinde bulunduğumuz sıkıntı sebebiyle onları gözümüz hiç görmez. Sağlığımıza kavuşmak dünyadaki her şeyden daha değerli hâle gelir.

ÇİZMEYE NEREDEN
BAŞLASAM?

Hazırlayan: Hatice Eda Yıldırım

Bilgili ile Teleçizgi

Merhaba meraklı çizer,
bugün canımız
öğretmenlerimiz
için bir tebrik kartı
çizmeye ne dersin?
Bak ben kendi
öğretmenimin resmini
çizdim bile.

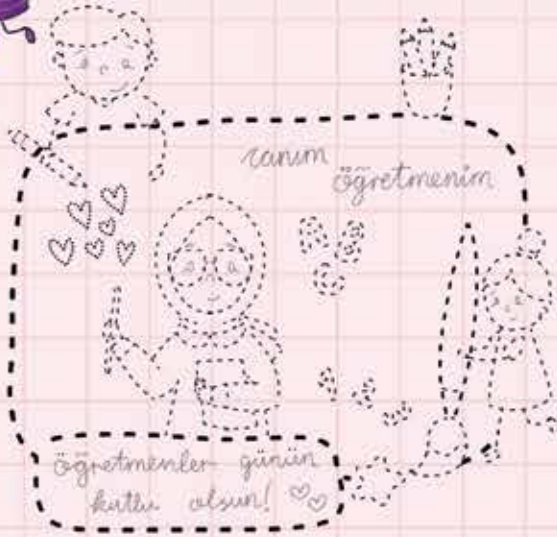

Önceki
öğrendiklerimizi de
hatırlayarak
yukarıdan
aşağıya doğru
adım
adım çizelim.

Şimdi renklendirme zamanı.

Sevgili çizer, tebrik kartına öğretmen için bir de not yazmayı unutma. Haydi şimdi önce çiz, sonra boya.

Şimdi Sıra Sende!

Bilgili Notlar

Biliyor musun?
Öğretmenlerimiz çok kıymetlidir. Bizlere hem yeni bilgiler öğretirler hem de yol gösterirler.

Kıymetli arkadaşlar, bir sonraki sayımızda “bulutlar” konulu fotoğraflarınızı yayımlamaya devam edeceğiz. Yeni konumuz ise “yağmur.” Yağmur damlalarını dergimiz sayfalarına taşımaya ne dersiniz? Sabırsızlıkla bekliyoruz.

Konu kısmına “ŞİPŞAK KÖŞESİ”, içeriğine de adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve fotoğrafı çektiğiniz yeri detaylı bir şekilde yazarak aşağıdaki adrese göndermeyi unutmayın!

e-posta: cocukdergisi@diyanet.gov.tr

Eymen Efe Yalçın'a (9)
Tekirdağ'dan gönderdiği güzel
çiçekler için teşekkür ederiz.

Van Gölü'nde gün batımı.
Abdusselam Beytekin'e (15) teşekkür ederiz.

Seher Aslan (13) Ankara'dan
gönderdi. Eline sağlık Seher.

Yozgat ilimizden güzel bir gün batımı manzarası.
Eline sağlık Enes Göçmen (12).

Kahramanmaraş'tan güzel bir bulut fotoğrafı.
Miraç Emin Avcı (4) ve Elif Can Avcı'ya (11)
teşekkür ederiz.

Aksaray'dan güzel çiçekleri Hafsa Betül Bülbül (7)
gönderdi. Teşekkür ederiz.

HEM DÜNYADA HEM AHİRETTE MUTLULUK

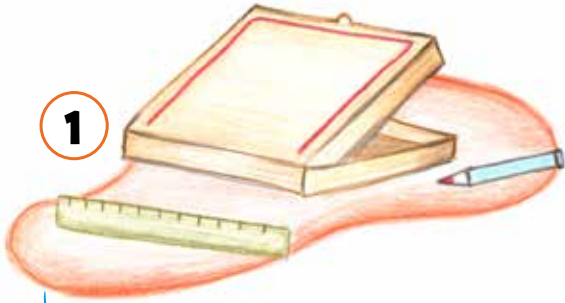

Solar Fırın Tasarlayalım

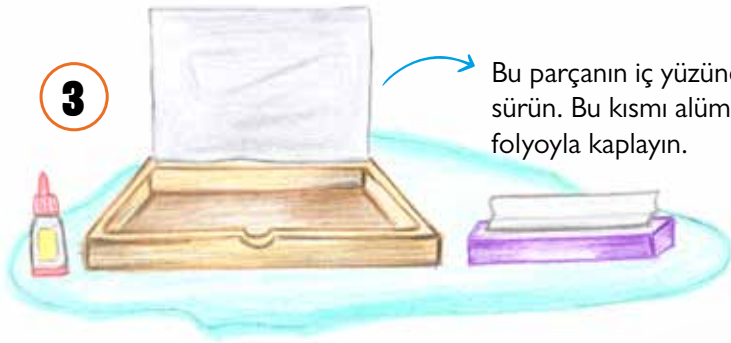
Malzemeler

- Karton kutu
- Kalem
- Cetvel
- Makas
- Streç film
- Alüminyum folyo
- Siyah karton
- Yapıştırıcı
- Yapışkan bant
- Tahta çubuk ya da pipet

1 Kutunun kapağına, kapağın kutuya bağlı olduğu kenar hariç, kenarlardan yaklaşık ikişer santimetre içeride olacak şekilde cetvel yardımıyla resimdeki gibi çizgiler çizin.

Kapağı çizdiğiniz çizgilerden kesin. Oluşan parçayı yukarıya doğru kaldırın. Bu işlemi yaparken büyüklerinizden yardım alın.

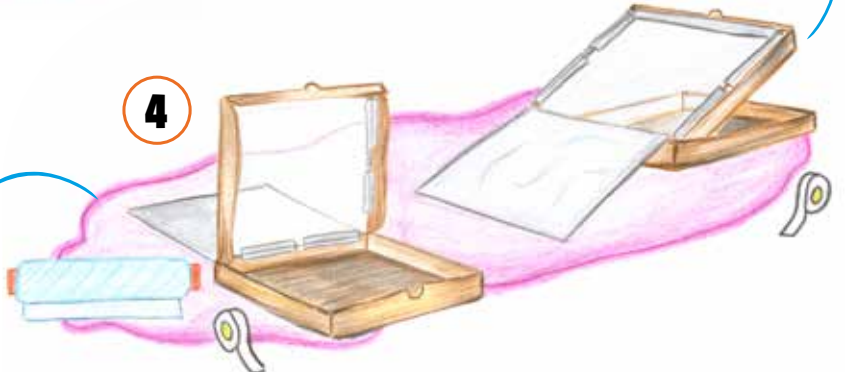

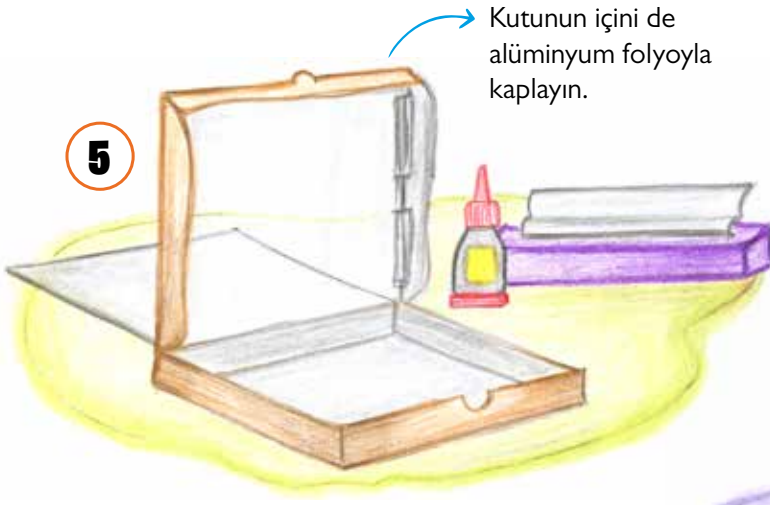
3 Bu parçanın iç yüzüne yapıştırıcı sürün. Bu kısmı alüminyum folyoyla kaplayın.

Neden Saydam Kapak?

Bir yandan güneş ışığının içeri girişine izin verirken bir yandan da sıcak havayı içeride tutarak ısı kaybını azaltır. Bu yüzden kapağı streç filmle kapladık.

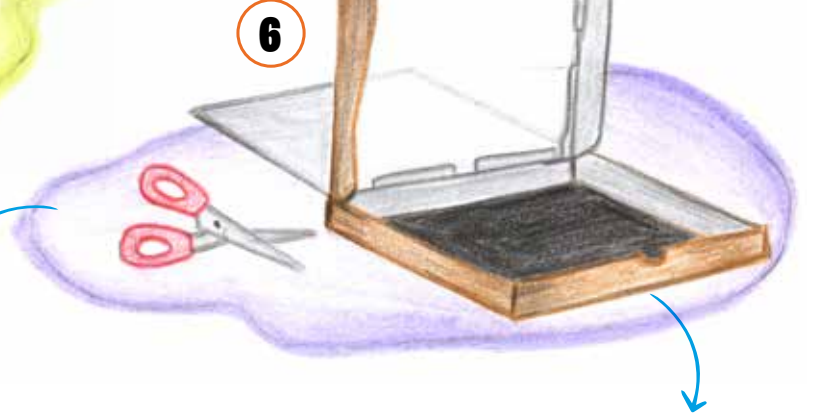
4 Kutunun kapağında açtığınız pencereyi hem iç hem de dış kısmından, yapışkan bant kullanarak streç filmle kaplayın.

5

Kutunun içini de alüminyum folyoyla kaplayın.

6

Siyah kartondan kutunun büyüklüğünde bir parça kesin ve bunu kutunun içine yerleştirin. Bu siyah yüzey, yiyeceği ısıtacağınız yüzey olacak.

Neden Siyah Taban?

Gelen ışık tencere ile temasın olduğu noktada emilmeli ve ısı enerjisi hâlinde kutunun içinde kalmalıdır. Yüksek miktarda emilim sağlayabilmesi için ışığı en çok tutabilecek olan koyu renk karton kullanılmalıdır.

Kapağı açın ve folyoyu güneş ışınlarını tam fırının merkezine yansıtmak şekilde ayarlayın. Bu dik açıyı sağlamak için uzun bir cetvel ya da pipet kullanabilirsiniz.

Solar fırını dışarıda güneşin rahat ulaşabildiği bir noktaya yerleştirin.

Neler Oldu?

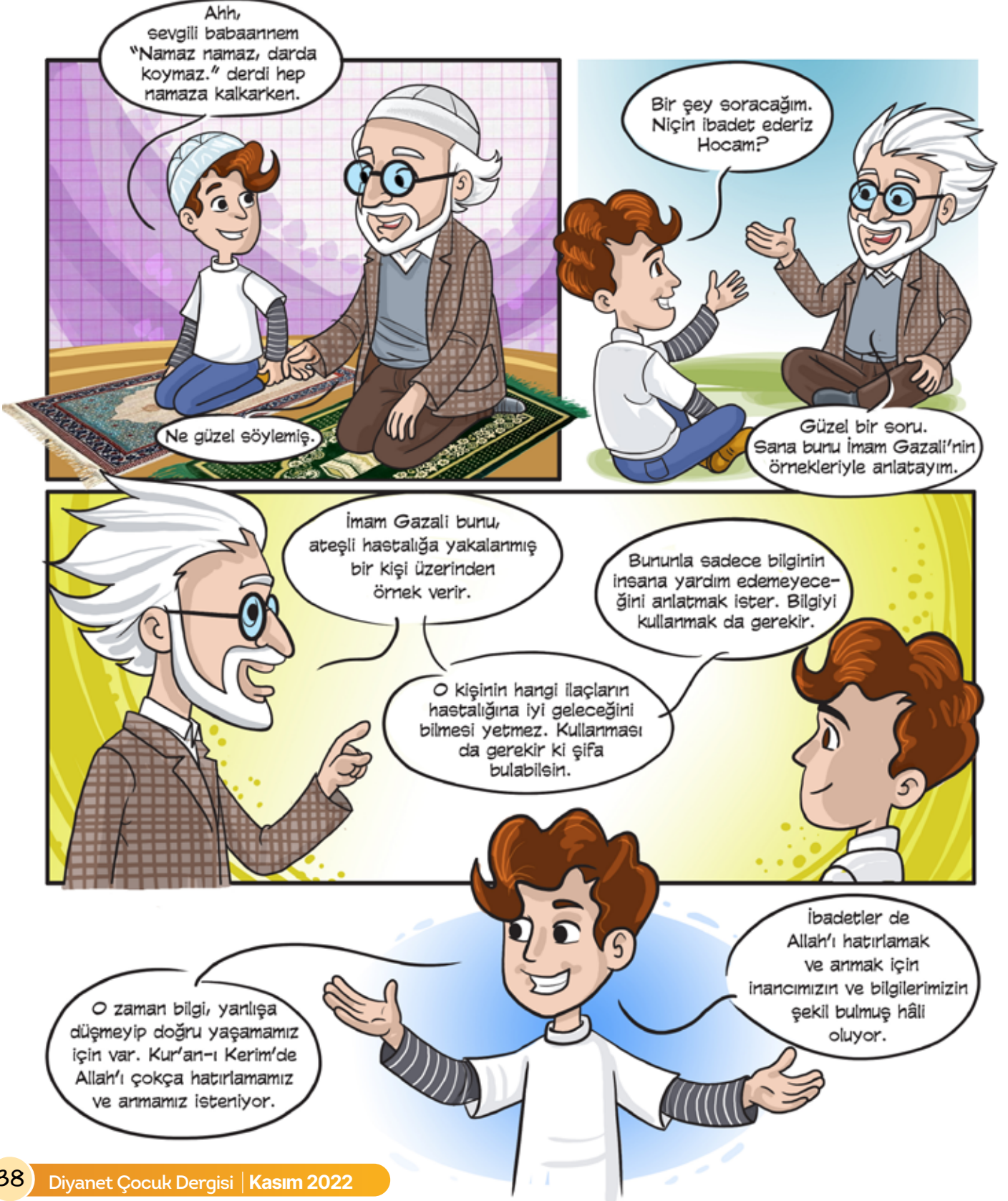
Alüminyum folyo, güneş ışınlarını fırının saydam bölümünden içeri yansıtır. Sürekli olarak gelen ışınlar sayesinde ısı kutunun içine hapsolür ve gittikçe artmaya başlar. Siyah karton ise ısıyı içine çeker. Bu şekilde solar fırının içindeki yiyeceği ısıtmaya başlar. Güneş panelleri de tıpkı bu fırın gibi çalışır.

Belli açıyla yeryüzüne ulaşan güneş ışınları panellerde hapsedilir ve elektrik enerjisine çevrilir.

Güneş fırınınız hazır!

Patates, tost, börek ya da istediğiniz herhangi bir yiyeceği 10-15 dakika fırınınızın içinde tutup ısıtabilirsiniz.

İMAM GAZALİ'Yİ TANIYALIM

Hâdi "Ey Oğul" kitabını açtığında şu cümle ile karşılaşır:

Müminin Miracı

Seval öğlen vakti namaz kılmak için abdest almıştır. Annesi, Seval'in abdest aldığı görmüş ve Seval'in namazını eksiksiz, güzelce kılması için namazın farzlarını öğretmek istemiştir. Seval ile birlikte oturup namazın dışındaki 6 farzı ve namazın içindeki 6 farzı öğrenmişlerdir. Bundan hareketle iki aşamalı bir bulmaca hazırladık:

Namazın Dışındaki Farzlar

Hadesten taharet: Gerekli durumlarda gusül abdesti ve abdest alarak temizlenmek.

Necasetten taharet: Bedenin, kıyafetin, namaz kılacak yerin temiz olması.

Setr-i avret: Vücudun örtünmesi gereken yerlerini örtmek.

İstikbal-i kible: Kibleye, yani Kâbe'ye yönelmek.

Vakit: Namazı vaktinin içinde kılmak.

Niyet: Hangi namazı kılacağını bilmek ve bunu Allah için yaptığını dile getirmek.

- 1- Yandaki resimleri inceleyerek resimlerin altlarına hangi farzı anlattığını yazın.
- 2- Resimlerin yanlarında rakamlar var. Ancak bu rakamlar farzların sıralamasına göre yapılmamış. Rakamları, namazın dışındaki ve içindeki farzlar doğru olacak şekilde sıralayın.

Namazın İçindeki Farzlar

İftitah tekbiri: Namaza "Allahu Ekber" diyerek başlamak.

Kıyam: Namazda ayakta durmak.

Kıraat: Namazda Kur'an'dan bir bölüm okumak.

Rükû: Eller, dizlere ulaşacak kadar eğilmek.

Sücûd: Secdeye varmak.

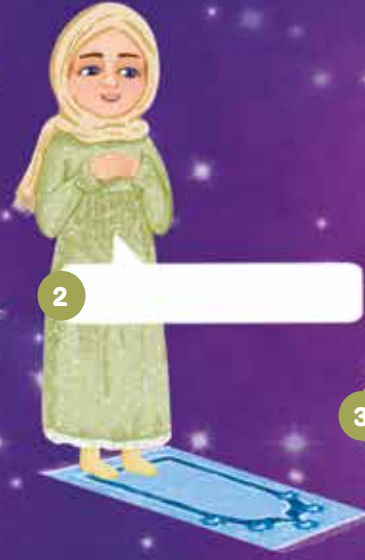
Ka'de-i ahîre: Namazın sonunda Ettehiyyatü'yü okuyacak kadar oturmak.

1

4

9

ELHAMOÜLILLAHI
RABBI'L-ÂLEMIN

ALLAHU
EKBER

NİYET ETTİM
ALLAH RIZASI
İÇİN ÖYLE NAMAZININ
SUNNETİNİ
KILMAYA...

KİTAPLARIN DÜNYASI

Kitap kapak içinde
Kitap kütüphane içinde
Kitap benim içinse
Saklanırım içinde...

Raflarına oturulabilecek
kadar büyük bir
kütüphane vardır. Bu
kütüphaneye 8 çocuk
gelmiştir. Kütüphaneye
gelenleri ve ne tür
kitap alıp okuduklarını
kütüphane müdürü
kaydetmiştir. Yan
sayfadaki notlara
bakarak hangi çocuğun
hangi kitabı okuduğunu
bulalım. Sayfanın altındaki
kitaplarla çocukların
isimlerini eşleştirelim.

TARİH
KİTABI

ŞİİR
KİTABI

POLİSİYE
ROMAN

UZAY
KİTABI

Kütüphane müdürünün aldığı notlar:

Ayşe: Kütüphaneye girdiğinde “Bana bir uzay gemisi ödünç verebilir misiniz?” diye sordu.

Zehra: Bana iki kıta şiir okudu. Şarkı söyleyerek rafların arasına daldı.

Ali: “Kaptan, bu fırtınayı atlatmak zorundayız!” diye bağırarak elinde kitap rafta yer bulmaya gitti.

Şeyma: Kütüphanede bilimsel deneylerin yapılıp yapılmayacağını sorarak gözden kayboldu.

Melih: “Ben de büyüyünce Fatih gibi iyi bir kumandan olacağım.” diyerek kitapların arasına daldı.

Elif: “Dünyanın en hızlı koşan hayvanını öğrenmek istiyorum.” diyerek raflara koştu.

Fatih: “Peygamberimizi daha iyi nasıl tanıyabilirim?” diyerek benden on beş kitaplık bir liste aldı.

Ömer: Bir dedektif edasıyla elinde büyüteçle her yerde çözülecek bir şey bulmaya çalışıyor.

NEŞELİ KARİKATÜRLER

Aslı Bir

Umut Hanzala Tamer

Betül Ravza Evirgen

Ayşe Zümra Kılınç

Elif Bakır

Mâriye Zehra Şensoy

Sizden Gelenler köşemize gönderdiğiniz resimlerden birinden yola çıkarak her ay bir hikâye yazacağız. Bu hikâyeyi **16. sayfada** yayımladığımız **“Resmimin Hikâyesi”** köşesinde okuyabilirsiniz.

Yusuf Temiz

Zeynep Yozcu

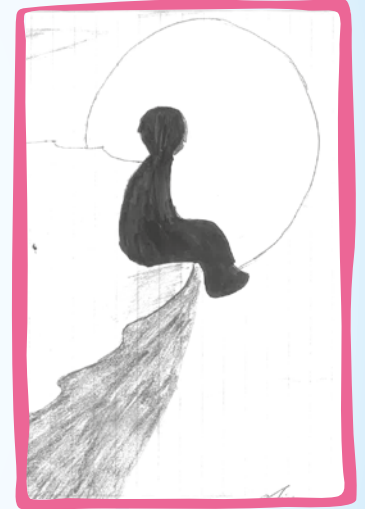
Gülsena Aydemir

Meryem Tamer

Muhammed Emin Hocaoglu

Ümmügülsüm Öztekin

Esma Müberra Zeynep Konak

Reyyan Ayşe Polat

SİZDEN GELENLER

Mektubu Gelenler

Ayşe Ceylin Kurukoç
Nehir Eryılmaz
Nisanur Öztekin
Ruveyda Arı

CANIM ÖĞRETMENİM

Canım öğretmenim canım benim
Seni ben çok çok severim
İyi ki hayatımda oldunuz.
İyi ki bizi çok sevdiniz
Biz çok mutlu olduk
Ellerinizden öperim.

Hümeysra Çıtak

Bulmaca Çözümleri

5. Sayfa TİN

28. Sayfa BAŞ SAĞLIĞI DÜNYA VARLIĞI.

40. Sayfa

Namazdaki Farzların ve Görsellerin Eşleştirmesi:

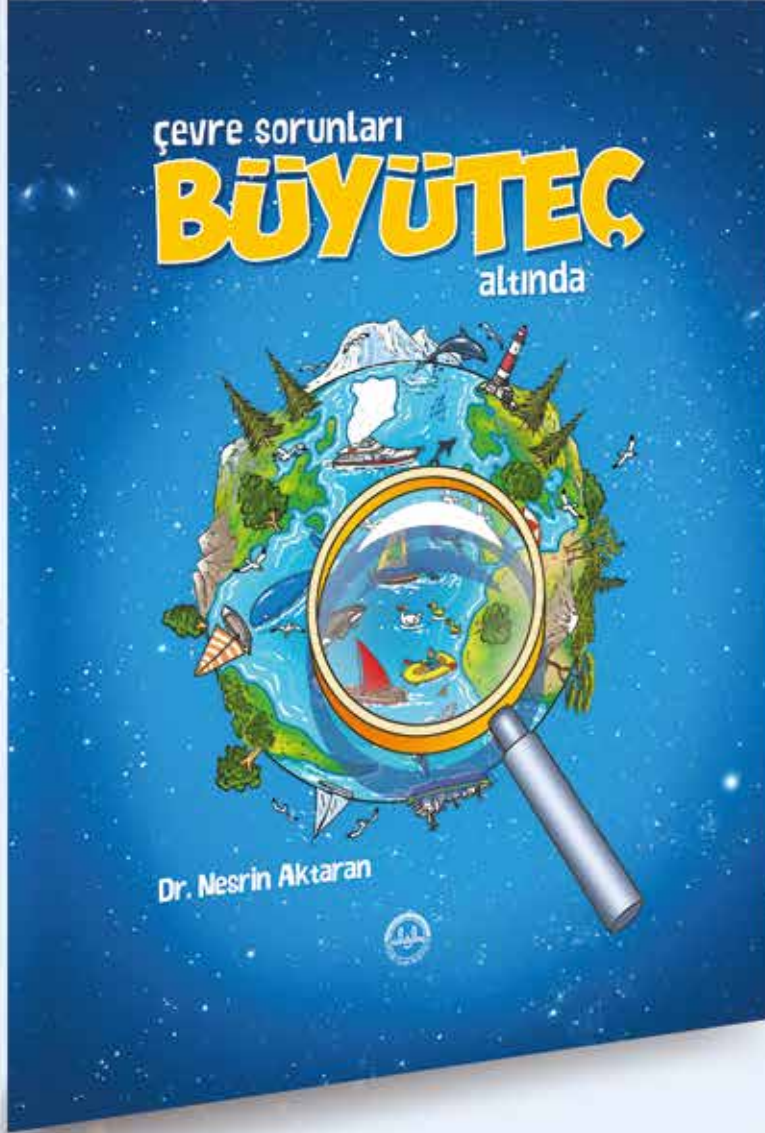
1- Kade-i ahîre	7- Vakit
2- Kıyam	8- Hadesten taharet
3- İstikbal-i kible	9- Kıraat
4- Necasetten taharet	10- Rükû
5- İftitah tekbiri	11- Sücûd
6- Niyet	12- Setr-i avret

Farzların Namazdaki Sıralaması:

8-4-12-3-7-6-5-2-9-10-11-1

42. Sayfa

Ayşe: Uzay kitabı okuyor.
Zehra: Şiir kitabı okuyor.
Ali: Macera kitabı okuyor.
Şeyma: Bilim kitabı okuyor.
Melih: Tarih kitabı okuyor.
Elif: Hayvanlar Âlemi kitabı okuyor.
Fatih: Sıyer kitabı okuyor.
Ömer: Polisiye roman okuyor.

Çevre için neler
yapabileceğimizi,
onu nasıl koruyup
temiz tutabileceğimizi
bu kitapta büyüteç
altına aldık.

Yurt içinde Diyanet yayın satış yerlerinden
yurt dışında müşavirlik ve ataşeliklerimizden temin edebilirsiniz.

[www. yayinsatis.diyamet.gov.tr](http://www.yayinsatis.diyamet.gov.tr)

